

TÜMRAD-DER

Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği

Sayı: 2021 /

Konu: Radyoloji Yönetmeliği Hk Görüşlerimiz

Tarih: 12.07.2021

İSTANBUL

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Tetkik ve Teşhis Hizmetleri Daire Başkanlığı

Cumhurbaşkanlığı Makamı tarafından 25.06.2021 tarih 31522 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan *Radyoloji, Radyum ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname* yürürlükten kaldırılmıştır. Bakanlığınız bünyesinde hazırlanmakta olan Radyoloji Hizmetleri Yönetmeliği’ne ilişkin görüşlerimiz ekte sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Heybet ASLANOĞLU
Genel Başkan

TASLAK METİN HALİ

ŞUA İZNİ

Madde 11 – (1) Gözetimli ve denetimli alanlarda iyonize radyasyon kaynaklarıyla çalışan ve yıllık doz sınırı 6 mSv’i geçen personele şua izni verilir.

(2) İyonize radyasyon çalışanları ile çalışan personelin şua izni hakkı yıllık doz miktarı merkez sorumlusu tarafından aylık olarak izlenir. Merkez sorumlusu tarafından iyonize radyasyon cihazı ile çalışan personelin maruziyet durumuna göre şua izni zamanı ve süresi belirlenir.

ÖNERİMİZ

ŞUA İZNİ

Madde 11 – (1) Görevi nedeniyle iyonize radyasyon cihazları ile çalışan personele yıllık izinleri haricinde 1(bir) ay şua izni verilir.

(2) İyonize radyasyon cihazları ile çalışan personel şua izinlerini yıl içerisinde kullanmalıdır. Olağanüstü durumlar hariç şua izinleri bir sonraki yıla devredilemez.

(3) Şua izinleri arasında geçen süre 6 aydan az olamaz. Şua izni kullanmayan personel fiili hizmet zammından faydalanamaz.

GEREKÇE

Şua izinleri bir lütuf veya bir ödül olmayıp iyonize radyasyon kaynakları ile çalışan personele verilen şua izinleri (sağlık izni) radyasyonun zararlı etkilerini en aza indirmek hatta mümkünse ortadan kaldırmak için verilen bir izin olup , kanun ile düzenlenmiş ve görevleri gereği iyonize radyasyon kaynakları ile çalışan sağlık personeline verilen bir haktır.

İyonize radyasyonun sağlık üzerindeki olumsuz etkileri tartışmasız bilimsel olarak kanıtlanmıştır.

Uluslararası kuruluşların Temel Güvenlik Standartları ve Radyasyon Güvenliği Yönetmeliğinde , toplum bireyleri için belirlenen doz sınırı yıllık 1 mSv şeklindedir. Bu sınırın aşılması durumunda radyasyon alanı olarak tanımlanmaktadır. Sağlık hizmeti sunan Radyoloji (Tıbbi Görüntüleme) teknisyenleri ve teknikerleri ile iyonize radyasyon kaynakları ile çalışan veya görevleri gereği bu alanda çalışan sağlık personelinin sağlıklarını korumak öncelikli ve birincil hedef olmalıdır. Toplum bireylerinin 1 mSv dozu aşmaları halinde biyolojik bir risk söz konusu ise aynı organizmaya sahip iyonize radyasyon çalışanları içinde aynı biyolojik risklerin oluşması söz konusudur.

Devleti devlet yapan yazılı metinler kanunlar ve bu kanunlara uygun çıkarılan yönetmeliklerdir. Kanun ve ilgili tüm mevzuatlar ve uygulamalarda toplum yararı gözetilmeli, çalışanları da koruyacak şekilde düzenlenmelidir. İyonize radyasyon cihazları ile çalışan personeli ya toplum bireyleri dozunu aşmayacak şekilde önlem almalı ya da bu dozu birkaç kat aşma ihtimali güçlü olan bir alanda çalıştıracaksa da bu alanda çalışanları diğer çalışanlardan ekonomik ve sosyal haklar bakımından farklı kılacak tedbirler alınmalıdır. Dolayısı ile 90 yıldır verilen bu hak bir lütuf veya bir ödül değildir.

İyonize radyasyon ile çalışan personelin sağlık risklerini en aza indirmek üzere verilen bir haktır.

Bu bakımdan görevi gereği iyonize radyasyon cihazlarını kullanan ve bu alanda çalışmak zorunda kalan diğer personelin bu haklardan faydalanmaları sağlanmalıdır.

Zaman zaman OECD ülkeleri örnek verilerek şua izinlerinin kaldırılması gerektiği geçmişte de gündeme gelmiştir. Ancak OECD ülkeleri ile Türkiye dikkatli incelendiğinde :

- Personel sayısı (100 bin nüfusa düşen radyoloji teknisyeni karşılaştırılmalı)
- İş yükü (Bir radyoloji teknisyeninin günlük 7 saatlik mesaisindeki iş yükü karşılaştırması)
- Çalışma ortamı (İş güvenliği açısından çalışma ortamlarının karşılaştırılması)
- Meslek Hastalıkları (Radyoloji çalışanlarının kanser veya kronik hastalıklar ile ilgili bir envanter mevcut mu?)
- İş Güvneliği Kültürü (Dozimetre kullanma kültürü, koruyucu ekipman kullanma kültürü)
- Mesleki Eğitim süresi, niteliği ve içeriği
- Mesleki doyum ve sosyal yaşam

gibi birçok parametre dikkate alınarak değerlendirme yapılmalıdır. Tüm parametreler OECD ülkeleri ile aynı seviyeye getirilmeden çalışanları ileride telafisi güç sorunlar doğuracak bu uygulama oldukça tehlike arz etmektedir.

Dozimetre sonuçlarının bile çok tartışmalı olduğu ve dozimetre sonuçları güven indeksi çok aşağılarda olduğu bir ortamda 6 mSv gibi yüksek bir sınır koymak asla kabul edilemez.

Ayrıca aynı taslakta 6mSv dozu aşması halinde merkez sorumlusu (Hastane yönetici) tarafından değerlendirilerek ne zaman ve ne kadar süre şua izni kullanacağı ifade edilmektedir. Bu objektif ve bilimsel temeli olmayan konunun suistimale açık olduğu subjektif ve yanlış kararların habercisidir. Merkez sorumlusu kişinin kaç gün şua izni kullanacağını neye göre belirleyecek bunun alt ve üst sınırı nedir?

Biz TÜMRAD-DER (Tüm Radyoloji Teknisyen ve Teknikerleri Derneği) olarak mevcut taslaktaki metni yanlış buluyoruz. İyonize radyasyon kaynakları ile çalışan tüm personelin ünvanına bakmadan bu haktan yararlanması gerektiğini düşünüyoruz. Bu nedenle MADDE 11 İÇİN ÖNERDİĞİMİZ METNİN YÖNETMELİĞE EKLENMESİNİ TALEP EDİYORUZ.

MADDE ÖNERİSİ

Madde 12: İyonize radyasyon ile çalışma alanları ağır ve tehlikeli işler arasında yer alan özellikli birimlerdir.

GEREKÇE

Sağlık Bakanlığı 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Yönetmeliğinde "Özellik arz

İletişim Adresi: Cevizlik Mah. Hüsreviye Sok. No.7 Günay İş Hanı K.3/40 Bakırköy-İSTANBUL

Tel: 0 212 530 30 23 -0 532 292 46 27 **E-posta:** tumradder@gmail.com **Dernek Kütük No:** 34-175-185

eden riskli bölümler; ameliyathane, yoğun bakım, doğumhane, yenidoğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, acil servis-poliklinik, ruh sağlığı ve hastalıkları hastanelerinin psikiyatri servisleri ve kemik iliği nakil üniteleridir. Özellik arz eden riskli birimlerde kısmi süreli çalışan personel, çalıştığı süre kadar riskli birimler için öngörülen katsayılar üzerinden değerlendirilir.” denilmektedir.

İyonize radyasyon kaynakları çalışma alanları (Radyoloji, Nükleer Tıp ve Radyoterapi gibi) ile Manyetik Rezonans gibi birimler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 16 Haziran 2004 tarih 25494 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği 10. Maddesinde belirtilen EK-1 tablosunun 130. sırasında Radyoloji işleri ile Radium ve Radyoaktif maddelerle ve radyasyon yayan her türlü cihazla (çeşitli röntgen, manyetik rezonans ve benzeri elektronik cihazlar) çalışılan işler ağır ve tehlikeli işlerden sayılmıştır.

Sağlık Bakanlığı 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Yönetmeliğinde belirlenen özellikli (riskli) birimler arasında radyoloji, nükleer tıp ve radyoterapi çalışma alanlarının eklenmesi gerekmektedir.